

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os:	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
4. Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z527
6. Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
8. Školský polrok	II. polrok 2020/2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

10.

Stručná anotácia

Cieľom písomného výstupu je zhodnotenie činnosti Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti v druhom polroku školského roka 2020/2021, dodržanie plánu práce pedagogického klubu a prijatie záverov a odporúčaní pre ďalšiu pedagogickú prax.

Kľúčové slová

čitateľská gramotnosť, ciele čitateľskej gramotnosti, médiá a čitateľská gramotnosť, inovácie vo vyučovaní, čitateľské stratégie, hodnotenie čitateľskej gramotnosti, vyhodnotenie činnosti, výmena pedagogických skúseností

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Témou písomného výstupu Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti je analýza činnosti klubu počas druhého polroka v školskom roku 2020/2021, porovnanie skúsenosti jednotlivých členov klubu, priblíženie tém zameraných na čitateľské stratégie, inovácie vo vyučovaní, prepojenie médií s čitateľskou gramotnosťou a formy a metódy hodnotenia čitateľskej gramotnosti

Jadro:

Klub učiteľov čitateľskej gramotnosti pracoval počas druhého polroka školského roka 2020/2021 formou pravidelných stretnutí. Jednotlivé stretnutia sa držali cieľa celého projektu - Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov.

Členovia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti sa stretávali pravidelne dvakrát mesačne mimo svojich vyučovacích hodín. Šesť stretnutí prebehlo online formou kvôli situácií spojenej s pandémiou COVID-19 a štyri stretnutia sa uskutočnili prezenčne, spolu klub zasadal desaťkrát. Stretnutia sa uskutočňovali na základe plánu pracovných činnosti pedagogického klubu.

Každé zo stretnutí bolo zamerané na inú tému z plánu pracovnej činnosti pedagogického klubu. Členovia klubu, učitelia rôznych aprobácií a odborných predmetov, si vymieňali skúsenosti, nápady a postrehy z vyučovania. Pri každej téme diskutovali o tom, čo robí žiakom najväčšie problémy a snažili sa nájsť riešenia, aby sa tieto problémy, čo najefektívnejšie odstránili.

Prvé stretnutie v druhom polroku bolo venované inováciám vo vyučovaní čitateľskej gramotnosti. Inovatívne a aktivizujúce metódy sú postupy, ktoré umožňujú viesť vyučovanie tak, aby sa výchovnovzdelávacie ciele dosahovali na základe vlastnej učebnej práce žiakov, pričom sa zdôrazňuje myslenie a riešenie problémov. Členka nášho klubu vyučujúca cudzí jazyk sa s nami podelila o vlastnú skúsenosť s touto témou. V poslednom období sa vo vyučovaní cudzích jazykov stretávame s množstvom nových progresívnych a inovatívnych metód. Inovatívne metódy vyučovania cudzích jazykov sú veľmi ústretové voči moderným technológiám. Vyhýbajú sa prehnanému učeniu gramatiky, teoretizovaniu a preferovaniu teórie pred praxou. Nové vzdelávacie prístupy a metodické postupy vo vyučovaní čitateľskej gramotnosti kladú dôraz na žiaka. Je dôležité, aby žiak bol v tomto procese aktívny, kreatívny a samostatný, aby vedel efektívne komunikovať a vzdelávať sa po celý život.

Nasledujúce tri stretnutia boli zamerané na čitateľské stratégie SQ3R, Postup 3-2-1 a stratégiu KWL. Členka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti, vyučujúca slovenského jazyka a literatúry, v úvodnom slove zdôraznila, že je veľmi dôležité naučiť žiakov efektívne pracovať s textom. Hlavnou otázkou je naučiť žiakov samostatne pracovať s textom vo vlastnom procese učenia sa. Medzi používané čitateľské stratégie, ktorých ovládanie patrí k metakognitívnym zručnostiam, zaraďujeme čitateľskú stratégiu **SQ3R** (Survey, Question, Read, Recite and Review), ktorá je tvorená algoritmom krokov – preskúmaj, vytvor otázku, čítaj, voľne prerozprávaj, zosumarizuj.

Pred čítaním sa žiak rýchlo zorientuje v štruktúre textu – preskúma nadpisy, podnadvisy, obrázky, grafy. Podstatou stratégie je vytváranie otázok z nadpisov a podnadvpisov textu a následné hľadanie odpovedí na tieto otázky. V závere žiak napíše stručnú sumarizáciu textu a snaží sa zapamätať si nové informácie. Ako konkrétnu ukážku využitia danej čitateľskej stratégie v prílohe uvádza návrh vyučovacej

hodiny vo štvrtom ročníku na tému Rečnícky výcvik. Žiaci pracujú s informačným textom Kvapka života. Riešenia úloh zapisujú do pracovného listu pod vedením učiteľa.

Príloha

Tematický celok: Rečnícky štýl

Ročník: štvrtý ročník gymnázia/ISCED 3

Téma: Prípravná fáza tvorby rečníckeho prejavu – zbieranie informácií, pochopenie témy

Scenár vyučovacej hodiny

Žiaci pracujú na hodine s textom Kvapka života, reagujú na pokyny učiteľa v riadenom rozhovore a samostatne vypracúvajú úlohy v pracovnom liste.

Po každej časti práce s pracovným listom si žiaci spoločne s učiteľom skontrolujú svoje riešenia a diskutujú o nich.

1.PRESKÚMAJTE TEXT

Žiaci sa majú zorientovať v celom texte, s ktorým budú pracovať. Majú získať rýchly prehľad o všetkých častiach textu, všimnúť si, či jeho súčasťou je súvislý text, nesúvislý text i graf. Po letmom prečítaní odpovedajú na otázky v riadenom rozhovore. Čo je témou článku? Darovanie krvi. Čo chcel autor vyjadriť obrazným názvom článku? Darovanie krvi môže zachrániť ľudské životy. Uveďte tri kľúčové slovné spojenia. darovanie krvi, podmienky darovania, Valentínska kvapka krvi.

2. TVORTE OTÁZKY

Žiaci majú vytvoriť z podnadvpisov otázky a zapísať ich do pracovného listu. Snažia sa sformulovať takú otázku, na ktorú očakávajú odpoveď po prečítaní textu. Žiaci sa majú zamerať na otázky, ktoré zisťujú súvislosti medzi javmi, tzv. divergentné otázky. Napr. namiesto otázky Čo je darcovstvo krvi? otázka Aký zmysel má darovanie krvi? Otázky žiakov: Prečo je dôležité darovať krv?/Čomu a komu pomáhame darovaním krvi?

3.POZORNE SI PREČÍTAJTE CELÝ TEXT A ODPOVEDZTE NA VYTVORENÉ OTÁZKY

V tejto fáze žiaci pozorne čítajú celý text. Zamerajú svoju pozornosť na to, aby našli odpoveď na položené otázky. Odpovede na svoje otázky zapisujú do pracovného listu.

Otázka: Prečo je dôležité darovať krv? Odpoveď žiaka: Krv je životodarná tekutina.

Otázka: Aké podmienky musí spĺňať darca krvi? Odpoveď žiaka: Darcom môže byť ten, kto splnil kritérium veku – 18 rokov a nemá viac ako 60 rokov (ak je pravidelný darca, môže darovať do 65 rokov), kritérium hmotnosti – jeho minimálna hmotnosť je 50 kg a má zodpovedajúci zdravotný stav – netrpí závažnými chronickými a infekčnými chorobami.

5. RIEŠTE ÚLOHY NA ZÁKLADE TEXTU

Pri riešení úloh na čítanie s porozumením sa žiaci venujú podrobnej analýze textu. V úlohách sú

zastúpené všetky úrovne procesov čítania. Žiaci individuálne pracujú s pracovným listom. Po vypracovaní úloh nasleduje spoločná kontrola správnosti.

6. ODPOVEDZTE NA TRETIU OTÁZKU

Žiaci uvedú informácie z prečítaného textu. Porovnajú, čo sa o téme chceli dozvedieť a čo sa po prečítaní dozvedeli.

7. NAPIŠTE ZHRNUTIE

Napísaním krátkeho zhrnutia textu žiaci završujú postupnosť krokov v stratégii SQ3R. Kritérium hodnotenia úspešnosti je uvádzanie podstatných myšlienok a faktov zo všetkých častí.

8. VYJADRITE NÁZOR

Cieľom aktivity je na záver zaujať osobný postoj k téme darovania krvi. Žiaci uvažujú nad tým, či ich článok inšpiroval k myšlienke, aby sa raz stali darcami krvi. Odpovede môžu hľadať prostredníctvom internetových odkazov. Svoje názory napíšu do pracovného listu a diskutujú o nich v triede.

Žiaci si pripravia **agitačný rečnícky prejav**, ktorého cieľom je osloviť potenciálnych darcov v rámci kampane Študentská / Valentínska kvapka krvi.

Vecný text - KVAPKA ŽIVOTA

Vedeli ste, že jediným darovaním krvi môžete zachrániť až 3 ľudské životy? Hoci počet prvodarcov na Slovensku stúpa, stále sú obdobia, kedy je krvi pre pacientov nedostatok. Darovanie krvi je pritom pomerne jednoduchý a rýchly proces – samotný odber trvá približne 10 minút.

Darovať krv môže každý zdravý človek vo veku od 18 do 60 rokov, ktorý ma hmotnosť aspoň 50 kg. Ak ste pravidelným darcom, môžete darovať krv až do 65 rokov, v tomto prípade je však nutný súhlas lekára. Muži môžu darovať krv maximálne štyrikrát do roka, ženy maximálne trikrát do roka. Krv nemôžu darovať ani ľudia, ktorí prekonalí vážne infekčné choroby, boli posledný rok operovaní, tetovaní či liečení akupunktúrou.

Celý proces odberu krvi, ako aj občerstvenia po ňom trvá maximálne 2 hodiny. Samotný odber krvi zaberie približne 10 minút. Pred odberom krvi sa darca musí zaregistrovať, vyplniť dotazník s otázkami, podrobiť sa vyšetreniu hladiny krvného farbiva alebo vyšetreniu krvného obrazu, teploty, tlaku krvi a vyšetreniu lekárom. Po vyšetrení sa darca presunie do odberového boxu, kde daruje krv za asistencie zdravotného personálu. Pri každom odbere krvi sa odoberie 400 až 450 ml krvi. Po odbere sa odporúča zostať ležať minimálne 10 minút. Ďalších 24 až 48 hodín sa odporúča vyvážená strava, zvýšený počet tekutín a odpočinok.

Valentínska kvapka krvi 2021

Bratislava, 10. február 2021 – Je to v našich rukách. Jednoduchý slogan 26. ročníka Valentínskej kvapky krvi. Záleží na každom z nás, ktorí môžeme darovať krv, či jej bude dostatok. Kampaň Slovenského Červeného kríža zameraná na bezpríspevkové darcovstvo krvi sa začína 15. februára 2021 a potrvá do 19. marca 2021.

Cieľom celoslovenských kampaní je už viac ako štvrtstoročie získavať nových darcov krvi a pripomínať potrebu zaistiť dostatočný počet pravidelných darcov krvi pre Slovensko. Mimoriadna situácia spôsobená pandemiou COVID-19 priniesla aj zmeny niektorých podmienok pri darovaní krvi. Mobilné odbery sú momentálne zrušené, darcovia krvi však naďalej môžu

darovať krv na pracoviskách.

Protiepidemiologické opatrenia súvisiace s darovaním krvi

Na odber krvi na pracoviskách Národnej transfúznej služby SR je potrebné telefonicky sa objednať na presný dátum a hodinu – predchádza sa tým zhromažďovaniu väčšieho počtu ľudí na jednom mieste.

Darca musí mať ochranné rúško alebo jeho náhradu, pri vstupe na odberové miesto si vydezinfikuje ruky a bude mu odmeraná teplota.

Pred bežným postupom darovania krvi každý darca najprv vyplní **tzv. checklist** – vstupný skrining darcu krvi k obmedzeniu rizika infekcie COVID-19.

Darca, ktorý prekonal infekciu spôsobenú koronavírusom COVID-19, môže znovu darovať krv 14 dní po vyliečení a negatívnom výsledku testovania na koronavírus.

Darca, ktorý podstúpil očkovanie proti ochoreniu COVID-19, môže znovu darovať krv najskôr 14 dní po očkovaní.

V prípade, že sa u vás objavia príznaky respiračného ochorenia alebo zvýšená teplota nad 37°C v priebehu 14 dní po darovaní krvi alebo jej zložiek, neodkladne to oznámte pracovišku, kde ste krv darovali.

Pracovný list – text Kvapka života

1. Odpovedzte na otázky.

Pred čítaním textu odpovedzte na prvé dve otázky. Čo vieš o téme? Čo by si chcel vedieť? Čo si sa dozvedel?

2. Tvorte otázky – Každý podnadpis preformulujte na otázku. Pokúste sa vytvoriť otázky na odhalenie súvislostí, nie priamočiare otázky. Napr. namiesto - Čo je darovanie krvi? otázka Aký zmysel má darovanie krvi?

3. Odpovedzte na otázky – Prečítajte si celý text a odpovedzte na otázky z podnadpisov.

4. Riešte úlohy na základe textu:

a) Kto môže darovať krv?

b) Maximálne koľkokrát za rok môžu ženy darovať krv?

c) Vyhľadajte pomocou internetového odkazu <http://www.ntssr.sk/o-darovani-krvi/predtym-ako-darujete-svoju-krv> ďalšie informácie o kritériách darovania krvi.

5. Zhrnutie – Napíšte stručné zhrnutie najdôležitejších informácií z textu vo forme uceleného textu.

6. Môj názor na tému darovania krvi – Vo vyjadrení vášho postoja sa zamerajte na to, čo vás z textu zaujalo a inšpirovalo k zamysleniu.

7. Reflexia – Odpovedajte na anketové otázky a zhodnoťte prácu s textom na hodine:

• Porozumeli ste textu lepšie, ako keby ste si ho iba sami v tichosti prečítali?

- Uvedte 2 – 3 spôsoby práce s textom na tejto hodine, ktoré by ste využili pri učení sa.
- Vyjadrite mieru zrozumiteľnosti textu na číselnej škále 1 – 5 (1 – nezrozumiteľný text, 5 – 100 % jasný, zrozumiteľný text).

Kľúčovým cieľom vyučovacej hodiny je naučiť žiakov tvoriť otázky, získavať informácie, napísať agitačný prejav tematicky zameraný na darovanie krvi. V neposlednom rade cieľom je aj humanistické posolstvo darcovstva krvi v súčasnej náročnej dobe.

Počas ďalšieho stretnutia členka nášho klubu, vyučujúca cudzí jazyk, sa s nami podelila o vlastnú pedagogickú skúsenosť, kedy sa snažila uplatňovať efektívne čitateľské stratégie na hodine nemeckého jazyka. Sústredila sa hlavne na využitie čitateľskej stratégie 3-2-1, a to formou aktívneho prístupu žiakov k získavaniu nových poznatkov a informácií.

Príloha

Návrh vyučovacej jednotky v 3. ročníku SŠ

Názov textu: *Ako vítajú Nový rok vo svete*

Téma, podtéma: *Multikultúrna spoločnosť. Sviatky, zvyky a tradície*

Ciele:

- predstaviť sviatok Nový rok,
- rozvíjať vzťah k multikultúrnej spoločnosti,
- čítať s porozumením.

Úroveň, ročník: *A2-B1, 3. ročník*

Čitateľské zručnosti a stratégie: *skimming, search reading, 3-2-1*

Pomôcky: *pracovné listy (č.1, č.2), tabuľa, mapa sveta, slovník*

Pred čítaním textu

*V úvode vyučovacej hodiny vedieme so žiakmi motivačný rozhovor o tom, ako oslavujeme Nový rok na Slovensku. Na tabuľu napíšeme názvy krajín v nemeckom jazyku a pýtame sa žiakov, kde sa krajiny nachádzajú. Sú to: **Deutschland – Tschechien – Griechenland / Italien – Spanien – Brasilien – Schottland / Spanien – Japan.** Krajiny môžu žiaci ukázať na mape.*

Práca s textom

Žiaci dostanú pracovný list č.1, v ktorom sú 3 texty o vítaní Nového roku v rôznych krajinách. Každý žiak pracuje s textom samostatne. Úlohou žiakov je správne priradiť názov krajiny do jednotlivých textov, pričom využívajú medzipredmetové vzťahy z iných predmetov. Žiaci majú prácu uľahčenú tým, že názvy

krajín sú napísané v správnom tvare, v akom majú byť použité v texte. Pri čítaní žiaci pracujú i so slovníkmi.

Pracovní list č.1

A _____

Mit Linsensuppe ins neue Jahr

In manchen Gegenden Deutschlands wird das neue Jahr mit Kanonenschüssen begrüßt. Diese lauten Knaller sollen – ebenso wie das Silvesterfeuerwerk rund um die Welt – böse Geister vertreiben.

Auch essen in Deutschland viele Leute an Silvester Linsensuppe. Die unzähligen kleinen Linsen sollen für viel Geld im neuen Jahr stehen. In Tschechien legt man stattdessen eine Schuppe vom Weihnachtskarpfen unter den Teller oder sogar ein Jahr lang in den Geldbeutel: Genau wie die Linsen soll auch die Fische Schuppe dafür sorgen, dass das (Münz-)Geld nie ausgeht. Die Griechen nehmen gleich eine Geldmünze und backen sie ins Brot. Wer draufbeißt - hoffentlich nicht zu stark - der wird viel Glück haben im neuen Jahr, so heißt es.

B _____

Rote Unterwäsche für Silvester auf einem Markt in Italien.

Als Glückbringer für das neue Jahr tragen in Italien und Spanien viele Frauen zum Jahreswechsel rote Unterwäsche; in Brasilien hingegen ziehen sich die Menschen an Silvester weiß an.

Und wenn in Schottland mitten in der Nacht zum neuen Jahr ein Mann mit Rosinenbrot, einer Flasche Whiskey und - Achtung! - einem Stück Kohle vor der Tür steht, dann muss man ihn

hereinlassen, denn: Er bringt Glück.

C _____

Weintrauben als Glücksbringer

Am spanischen Silvesterabend spielen Weintrauben eine wichtige Rolle: Mit jedem der zwölf Glockenschläge um Mitternacht muss man eine essen. Das kann ganz schön schwierig werden bei flotten Glocken!

Daher nimmt der Spanier auf jeden Fall kernlose Trauben, die gibt's schon abgezählt und abgepackt im Supermarkt. Zum Glück gibt es diese Tradition nicht in Japan - dort läuten die Glocken zum neuen Jahr nämlich 108 Mal!

Riešenie:

A: Deutschland – Tschechien – Griechenland

B: Italien – Spanien – Brasilien – Schottland

C: Spanien – Japan

Po prečítaní textu

Po prečítaní textu sa žiakov spýtame, o ktorých tradíciách už počuli, ktoré sú pre nich nové informácie, prípadne, čo sa nedozvedeli. Týmto sa dostaneme k ústnej verzii čitateľskej stratégie 3-2-1. Nasledujúca aktivita na interaktívnej tabuli slúži k tomu, aby sme zistili, či žiaci čítali s porozumením. Na tabuli je šesť tvrdení a žiaci majú určiť, o ktorej krajine bola táto informácia spomenutá v texte, žiaci musia zvážiť, či tieto tvrdenia sú správne – richtig alebo nesprávne – falsch.

		R	F
1.	<i>Eine Goldmünze in Brot bringt das Glück im Neuen Jahr.</i>		
2.	<i>Kanonenschüsse sind in Deutschland verboten.</i>		
3.	<i>Rote Unterwäsche – Glückbringer für die Menschen in Italien.</i>		
4.	<i>Die Italiener bringen ein Stück Kohle vor die Tür für das Glück.</i>		
5.	<i>Weintrauben und 12 Glockenschläge um Mitternacht spielen wichtige Rolle für die Menschen in Spanien.</i>		
6.	<i>Sekt oder Champagner können die Kinder in Spanien mit Limo trinken.</i>		

Riešenie: 1. R, 2.F, 3. R, 4.F, 5. R, 6.R

Na precvičenie slovnej zásoby textu slúži **Pracovný list č.2**. Žiaci majú v pracovnom liste napísané slová s poprehadzovanými písmenami. Ich úlohou je napísať slová v správnom tvare. Tým si precvičia i písanie. Tento pracovný list môžeme aj zadať ako domácu úlohu.

Pracovný list č.2

1. W I E N T R A U B E N

2. J A H R E S W E S C H E L

3. L I S N E N S U P P E

4. K A N O N E N C H S Ü S S E

5. C H A P M A G N E R

Riešenie:1. Weintrauben, 2. Jahreswechsel, 3. Linsensuppe, 4. Kanonenschüsse, 5. Champagner

Stretnutie pedagogického klubu ďalej pokračovalo diskusiou a výmenou skúseností v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti s ohľadom na vhodné čitateľské stratégie, ktorých rozvoj chceme u

žiakov podporiť. V rozvoji čitateľskej autonómie považujeme za dôležité:

- a) stanoviť si cieľ a aplikovať vhodné čitateľské zručnosti pri práci s textom,
- b) využiť nadobudnuté vedomosti a predvídať ďalší obsah textu,
- c) monitorovať vlastné chápanie textu.

Pre lepšie identifikovanie vlastného učebného štýlu a pre poznanie vlastných procesov myslenia je potrebné poznať viac čitateľských stratégií podporujúcich učenie sa žiaka. Je preto potrebné poskytnúť žiakom možnosť poznať a vyskúšať si viaceré čitateľské stratégie a dať im šancu nájsť najvhodnejšiu. Témou nasledujúceho stretnutia bola čitateľská stratégia KWL (what you Know – what you Want to know – what you Learned / čo o téme viem, čo by som chcel vedieť, čo som sa naučil). Je to čitateľská stratégia, ktorá podporuje aktívne učenie sa a dá sa implementovať aj do tradične orientovaného vysvetľovania učiva. KWL stratégia podporuje kritické myslenie a interakciu žiak – učiteľ.

Použitie stratégie KWL: Žiaci konštruujú tabuľku s tromi stĺpcami, ktoré vyplňajú pred a počas čítania. Pred čítaním si obnovujú doterajšie vedomosti o téme, tvoria tzv. vlastný tezaurus. Potom formulujú otázky, čo by ešte o téme chceli vedieť a v priebehu čítania a po prečítaní zosumarizujú nové veci, ktoré sa dozvedeli (naučili sa).

<i>Čo o tejto téme viem? What you Know? (vyplní žiak pred čítaním)</i>	<i>Čo by som o tejto téme chcel vedieť? What you Want to know? (vyplní žiak pred čítaním)</i>	<i>Čo som sa naučil/a? What you Learned? (vyplní žiak po prečítaní materiálu)</i>

1. etapa: K

Počas tejto fázy učiteľ podporuje žiakov v tom, aby si uvedomili, čo o téme vedia. Je založená na uplatňovaní dvoch postupov zisťovania predchádzajúcich vedomostí žiakov:

- a) brainstormingu,
- b) kategorizácii pojmov.

2. etapa: W

V druhej etape si žiaci zapisujú otázky, na ktoré chcú pri čítaní textu hľadať odpovede.

3. etapa: L

Tretia fáza je zameraná na reflexiu prečítaného. Žiaci si do pracovných hárkov zaznamenávajú, čo sa z textu naučili. Ak zistia, že text neodpovedal na všetky ich otázky, ktoré si zaznamenali v druhom stĺpci, učiteľ ich nasmeruje na iné zdroje.

Musíme si uvedomiť, že správna voľba používanej stratégie ide ruka v ruke s učebným štýlom žiaka. Je na pedagógovi, aby na základe diagnostiky učebných štýlov prispôbil vyučovací proces práve tomuto poznaniu.

Nasledujúce stretnutia boli venované hodnoteniu čitateľskej gramotnosti žiakov. Pri hodnotení vo vyučovacom procese je dôležité vychádzať z toho, čo chceme hodnotením dosiahnuť, aby učenie bolo efektívne pre nás i pre žiakov. Je vhodné, keď vyučovací proces je orientovaný na žiaka a zohľadňuje jeho potreby a pocity. Ak chceme dosiahnuť, aby sa žiak skutočne učil, musíme mu dať možnosť byť na hodinách aktívnym. Hodnotenie je všestranné, hodnotí sa kognitívna, afektívna i psychomotorická stránka osobnosti, preto je potrebné komplexne hodnotiť žiaka. Členovia klubu diskutovali a vymieňali si skúsenosti v oblasti hodnotenia čitateľskej gramotnosti s ohľadom na výber vhodných metód a foriem.

Jedným z účinných postupov vedúcich k efektívnemu vzdelávaniu je aj formatívne hodnotenie. Učitelia, ktorí ho používajú, neporovnávajú žiakov medzi sebou, ale sa zameriavajú na dosahovanie učebných cieľov pri každom z nich. Formatívne hodnotenie je založené na:

- dôraze na komunikáciu medzi žiakom a učiteľom a žiakmi navzájom,
- pravidelnom a častom vyhodnocovaní práce žiakov (poskytnutie spätnej väzby),
- stanovenie výučbových cieľov a sledovanie pokroku každého žiaka,
- podporovanie zodpovednosti žiakov za svoje vlastné učenie.

Domácu úlohu je možné využiť nielen na opakovanie učiva, ale aj pre vedenie žiakov k vzájomnému hodnoteniu a sebahodnoteniu na základe výsledkov od učiteľa.

Hodnotenie by malo prispieť k úspechu výchovno-vzdelávacieho procesu a zároveň k rozvíjaniu schopností a osobnosti žiakov. Stratégie hodnotenia smerujúce k týmto cieľom nazývame rozvíjajúce (autentické) hodnotenie. Autentickosť rozvíjajúceho hodnotenia spočíva hlavne v oboznámení žiakov s výzvami reálneho sveta, ktoré vyžadujú od neho použitie poznatkov a schopností. Zároveň má tendenciu poskytnúť celkový obraz o žiakovej zdatnosti. Učiteľ organizuje vyučovací proces tak, aby bol čo najbližšie reálnemu životu. Súčasťou autentického hodnotenia môže byť aj sebahodnotenie žiakov ako nástroj zlepšovania žiaka.

Sebahodnotenie žiaka je podmienené vopred premyslenými postupmi, formami učebných činností, pri

ktorých žiaci budú mať možnosť kontrolovať, porovnávať a opravovať túto činnosť a výsledok činnosti. Zmyslom sebahodnotenia je naučiť žiakov, aby vedeli hodnotiť vlastné učebné výkony, posúdiť vlastné sily a schopnosti.

Členovia klubu spoločne skonštatovali, že vo vyučovacom procese je veľmi dôležitá príprava hodnotenia úspešnosti žiakov v čítaní s porozumením, zvoliť vhodné formy i jasné kritériá hodnotenia, aby bol výkon žiakov v súlade so vzdelávacím štandardom i s očakávanou mierou výkonu.

Medzi témy stretnutí patrili aj médiá v spojitosti s čitateľskou gramotnosťou. Médiá sú vo všeobecnosti delené na printové (tlačené) a elektronické. Klasické tlačené médiá, ako sú knihy, letáky, noviny, časopisy a pod., boli dlhú dobu základným zdrojom rozvíjania čitateľskej gramotnosti na školách. V dnešnej dobe ich, žiaľ, odsúvajú bokom médiá v elektronickej podobe, najmä počítače, tablety a smartfóny. Tieto materiály sa podľa nás len ťažko vyrovnajú klasickej tlači, ak je naším cieľom kvalita vzdelávania v oblasti čítania s porozumením. Elektronické médiá sú neodmysliteľnou súčasťou modernej doby a ten, kto neovláda prácu s nimi, sa považuje za negramotného. Pravdou však je aj to, že vedú k trvalej ľahostajnosti voči knihám, printovým médiám a čítaniu všeobecne. Následkom tohto javu je, že dosahovaním jednej gramotnosti strácajú žiaci tú druhú. To vedie k vážnym problémom pri štúdiu. Členka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti, vyučujúca anglického jazyka a literatúry, pripravila pracovné listy so zameraním na tému médií.

Príloha

1. Pomenujte obrázky

Print media:

tabloid / magazine / newspapers (papers) / printed book / pamphlets (leaflets)

2. Ako nazývame

a weekly or monthly publication with pictures, stories and articles? **magazine** (časopis)

a publication printed daily or weekly containing news? **newspaper /paper** (noviny)

a newspaper with stories, scandals and entertainment? **tabloid** (bulvárne noviny)

the largest newspaper format with long vertical pages? **broadsheet** (noviny veľkého formátu)

an unbound book consisting of a single folded sheet of paper? **pamphlet/leaflet** (leták)

a medium for recording information in the form of writing or images? **book** (kniha)

3. Prečítajte si článok o tragickej udalosti a odpovedzte na otázky.

The Daily News

Wednesday 19th December 89p

Pure Hell!

Death toll climbs to at least 9 as floods wreak havoc in the South-East and Wales. Amongst all the devastation a miracle blooms...

Lead Reporter: Zack Benserghin

The worst floods in decades caused widespread chaos to road and rail, killed nine people and left thousands of others without food and shelter last night. The monstrous storm lashed the South-East coast and Wales on Monday at 3:37am and continued with terrible consequences for 48 hours.

-Woman makes a dramatic escape.

services have been inundated with a record number of calls. They have advised people to remain at home if possible as roads have been blocked and railway lines flooded.

“We didn't expect to be hit hard...” stated Kelly Smith, 48, a mother-of-three, “So we didn't evacuate. When we realised our

When and where did this tragic event happen? (Kedy a kde došlo k tragédii?)

How long time did the catastrophe last? (Ako dlho to trvalo?)

How many people lost their homes? (Koľko ľudí prišlo o svoje domovy?)

Did anybody die? (Zahynul niekto?)

What were the consequences of the disaster? (Aké boli následky tragédie?)

What kind of advice did people get from the call services? (O čom ľudí informovali tel. centrá?)

Try to complete the article in the part where a woman Kelly Smith talks about the tragedy.

(Pokúste sa doplniť časť článku, kde 48-ročná Kelly Smith rozpráva o tragédii.)

Try to retell the news. (Pokúste sa prerozprávať obsah článku.)

4. Diskutujte

What is the main role of printed massmedia? (Čo je hlavnou úlohou tlače?)

What do newspapers usually contain? (Čo noviny zvyčajne obsahujú?)

Which are the most popular newspapers in Slovakia? (Ktoré noviny sú u nás najčítanejšie?)

What is tabloid? (Čo je bulvár?)

Name some types of magazines. (Vymenuj druhy časopisov.)

Do you prefer reading newspapers or magazines? (Uprednostňuješ čítanie novín, časopisov alebo radšej sleduješ elektronické médiá?)

What kind of print media do your parents and grandparents read? (Akú tlač čítajú tvoji rodičia a starí rodičia?)

Členovia klubu si stanovili postupnosť krokov pri práci s informáciami z masmédií, konkrétne z internetu, z rozhlasu a z televízie. Treba si uvedomiť, že masmédiá vytvárajú obraz o realite, nie realitu samotnú, sú súčasťou každodenného života, formujú názory a postoje študentov, ale i nás všetkých. Je dôležité vyznať sa v nich, vedieť ich kriticky zhodnotiť a zaujať vlastný postoj, vedieť odhaliť manipuláciu, nátlak, podvodné stránky a hoaxy. Potešenie z čítania a vnútorná potreba čítať sú základom pre úspešný rozvoj čitateľskej gramotnosti. Ak k tomu pridáme potešenie z každého nového vydania novín alebo časopisov, ktoré si čitateľ ide kúpiť, úspech sa čoskoro dostaví. Nech sa už rozhodneme pre akýkoľvek zdroj, stále platí, že čím viac čítame, tým lepšie vieme čítať s porozumením.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Členovia klubu sa počas druhého polroka školského roka 2020/2021 venovali inováciám vo vyučovaní čitateľskej gramotnosti, viacerým čitateľským stratégiám analyzovali médiá a čitateľskú gramotnosť a taktiež sa zamerali na hodnotenie čitateľskej gramotnosti žiakov. Každé zo stretnutí obsahovalo skúsenosti vyučujúcich a tiež odporúčania pre prax v jednotlivých ročníkoch – ako zlepšiť čitateľskú gramotnosť žiakov.

Členovia klubu sa zhodli v názore, že je potrebné, aby sme vo vyučovaní využívali inovatívne metódy a čitateľské stratégie, prostredníctvom ktorých by sme aktivizovali viacerých žiakov a viedli ich tak aj k metakognícii a väčšej čitateľskej autonómii. Zároveň je potrebné žiakom ukázať vhodné nástroje – čitateľské stratégie, ktoré im pomôžu pri učení, v rozvoji čítania s porozumením a v rozvoji kognitívneho i metakognitívneho myslenia.

Rozvíjaním a využívaním metakognitívnych stratégií sa žiaci môžu stať dobrými čitateľmi, ktorí sú schopní pracovať s akýmkoľvek textom v rámci všetkých vyučovacích predmetov. Pretože len premýšľaním o spôsobe vlastného učenia a nájdením najvhodnejšieho učebného štýlu a učebnej stratégie sa žiaci skutočne učia.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hiščárová
12. Dátum	24.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jaroslav Bujda
15. Dátum	24.6.2021
16. Podpis	